

Spis treści

Wprowadzenie	7
1. Filozofia przyrody, filozofia naturalna i filozofia eksperymentu Roberta Boyle'a	19
1.1. Natura czy przyroda?	19
1.1.1. Korpuskularystyczny i mechaniczny obraz świata	31
1.1.2. Bóg – przyczyna sprawcza i celowa w świecie przyrody	47
1.1.3. Filozoficzne ujęcie świata przyrody	64
1.2. Zadania i cele poznania naukowego	71
1.2.1. Baconowski program historii naturalnej	71
1.2.2. Historia naturalna i filozofia naturalna w ujęciu Boyle'a	74
1.2.3. Prometejskie ambicje nauki	84
1.3. Eksperymentalizm laboratoryjny Roberta Boyle'a	87
1.3.1. Filozoficzne założenia eksperymentalizmu	87
1.3.2. Zasada intersubiektywnej sprawdzalności i komunikowalności wiedzy naukowej w eksperymentalizmie Roberta Boyle'a	91
1.3.3. Epistemologia izolowanych układów eksperymentalnych	95
2. Charakterystyka nauki laboratoryjnej	104
2.1. Struktura sytuacji eksperymentalnej i taksonomia składników nauki laboratoryjnej	111
2.2. Stabilność i doskonalenie się praktyki laboratoryjnej	114
2.3. Prymat eksperymentalizmu: manipulowanie, kreowanie, konstruowanie	120
2.4. Realizm laboratoryjny, konstruktywizm i poietyczny charakter nauki laboratoryjnej	123
2.5. Aspekt epistemiczno-wykonawczy nauki laboratoryjnej	130
3. Przekonania filozoficzne w nauce	140
3.1. Rola przekonań filozoficznych w nauce	143
3.2. Presupozycje filozoficzne a założenia filozoficzne w nauce	151

4. Wkład Roberta Boyle'a w powstanie nauki laboratoryjnej	160
4.1. Eksperymentalizm Roberta Boyle'a a początki praktyki badawczej nauki laboratoryjnej	160
4.2. System filozoficzno-przyrodznawczy Boyle'a a początki nowożytnego przyrodznawstwa	167
4.3. Problem obiektywności poznania a laboratoryjny styl badawczy Boyle'a	172
4.4. System filozoficzno-przyrodznawczy Boyle'a a geneza nauk baconowskich	176
Zakończenie	179
Bibliografia	184
Skorowidz nazwisk	198
Skorowidz rzeczowy	201
Summary (Robert Boyle's philosophy of nature and natural science. The philosophical genesis of laboratory research)	204